

FOAIE

пентрѣ

МШТЕ, ШІМЪ ШІ ЛІТЕРАТУРЪ.

№. 38.

Luni 21. Septembrie,

1842.

Домъла Др. Ст. А. Ротъ ші Ромъ-
ніі Арделени днпайнтеа Дъмнеа-
лзі дн прівингъ кѣтрѣ свіере-
теле Магіаріор деспре пансла-
вістѣ.

(Ърмаре.)

Дакъ, — фърѣ а діпті прін кѣтвъ-
рѣтъра ачеаста ла алчева декѣт пѣтаі
ла кредінгъ кѣтрѣ тропѣ, — вреці съ
снѣлѣці пе Ромѣнѣ дн панславистѣ кѣ
депінѣ снѣранціе ші съ-ї кѣштнгаці іні-
та пентрѣ статѣл Австріеі, пентрѣ натріе:
аноі, дѣпѣ атеа нѣрере, п'авеці, декѣт
съ пѣлѣметнці саѣ съ дндестѣлаці ліпселе
ші тревзінделе лзі, съ-ї прецзіді вреднціа
омепоаскъ, съ-ї респектаці крештнннстѣл
саѣ лецеа, съ-ї даці о кнвернсіре де сіне
стѣтътоаре, мнжлоаче де крештере шчл.,
кѣ зн бѣвѣнт: пѣлѣметнці интереселе
лзі. Кѣчі ачесте леагъ ші деслеагъ. Нѣ-
деждне пѣлѣметнѣ днкоаче, пѣтаі а-
штеангъ немка де днколо. Съ стѣп-
пере гѣверпѣл де акасъ фоатеа ші сетеа
ачестѣ попор, ка съ п'аѣвѣ тревзінгъ де
а се пѣлгнціе кѣ алтѣл вїитор. Де храна
дрептѣнѣі аѣ еі ліпсъ ші де рекорнтоареа
вѣтѣрѣ а знѣі трактѣрі омепоасе. Прнп
фачері де вїне съ-ї легаці де Царѣ ші де

воі: даці-ле съ аѣвѣ че пѣерде прнп ресвоіѣ
орі прнп пѣвѣлнрі. Даціле тот че чере
дрептѣл ші кѣвннда, ка съ пѣ маі аѣвѣ
че пофті кѣнд се вор іві стрейнн. Стре-
пѣл ва фѣгѣдзі, ва да; днсъ днптр'ал во-
стрѣ ва лѣа ші ва да лор. Атѣнчі прнп-
торѣл ва сіпці пѣлѣметнѣ дн ініта са
(кѣтрѣ дѣтътор); іар де пагѣва воастрѣ
се ва бѣкѣра шн-нн ва вате жокѣ де воі.
Дѣпѣ че одатѣ леаці пѣлѣметнѣ интереселе,
атѣнчі еі се вор однхн ші сътѣі вор кѣзта
пачеа. Атѣнчі Ромѣнѣл пѣ се ва маі
пѣне дн вѣрѣл децетелор, ка съ вазѣ,
оаре де парте есте пѣлѣтѣиторѣл, ші пѣ
ва маі днпнде зрекіа ка съ аскѣлте, вѣ
кѣтѣва кѣ літѣва стрейнѣлзі вїне ші стеагѣл
дорннѣі. — Дела воі снѣпзѣрѣ, повлі
Магіарі, а дѣвѣна пе сѣпнзшї ромѣ-
пешті, а-ї пѣлѣметн, а кѣштнга ізѣнре прнп
ізѣнре ші а продѣче драгосте фнпаскъ прнп
днкредере. Фернці фѣрделѣці вїитоаре, прнп
фачері де вїне де акѣт, дѣлѣлнзнці прнп
вѣлѣндеѣе, фачеці съ фнѣ пропурї аї Цѣреі
прнп пропнретате!

Дарѣл ші днгѣдзінда есте зн прѣнкѣ
пѣскѣт днп вѣна воіе, фѣрѣ фрѣнте днкрѣ-
днѣ, днп пѣлѣ словодѣ. Ын асемене дарѣ,
фаче чнпсте дѣрѣиторѣлзі, іар пе прнпитор
дн днкаркъ кѣ даторнѣ де а аштепта кѣ

ръдаре че маї липсеште. Че се стълце къ де а сіла, че се дъ нъ де възъ воіе къ тълъ третърътоаре, ачеза дитърѣтъ ла алте пофтірі маї першпінате, ма о маї таре дикордаре. Ъна дпайнте де тоате есте не-апъратъ: „зрварівл.“ Длсѣ ачела съ фіе о фачере де віне, зп адевър фъръ шпї прпн досѣ: пжне адевъратъ, пз шіатръ: пеште, пз пъпъркъ. Де воіеште Цара съ факъ не Ромѣнѣ фїѣ ал Църѣї, съ-ші къштїце аплекареа лѣї, аної зрмеазъ съ фіе дѣнса твѣтъ дреаптъ зпцілор шї пезпцілор де о потрївъ: къчї амѣндої сѣнт Ромѣнї. Пзцінѣл фендѣ де пѣтѣнт съ се іптіндѣ шї ла ачезастъ вісерїкъ, каре не сіне се сокотеште де адевърата вісерїкъ ромѣнеаскъ шї съ се де шї попїлор пезпції порціа капонїкъ (porcio canonica). Дитрѣлт жпн се дпвершзнеазъ дп мѣптрѣ ка пеште мартїрі аї ромѣнїей, че а ретас кредпнціоасъ ромѣнїстѣлѣї, каре поате сѣферї маї тѣлт декѣт оменеште шї поате фї шї неомепос. — — Кѣ ачезаста ведї търпа дп ініта педвкрезъторѣлѣї Ромѣнѣ къвелїта кредпндѣ къ, вінефачереа есте датъ Ромѣнѣлѣї шї пз ледеї лѣї. Прпн ачесте шї алте асемене дарѣрї, ведї пѣне възвѣкѣ дп зрекї дп контра атѣнцітоарелор лпнѣшїрї, — адѣтѣлпътоарелор фѣгъдзелї але апостолїлор че поате сѣнт трїмїшї, — маї кърѣнд маї тѣрзїѣ. Съ аївъ еї одатъ че ле липсеште, съ стѣпѣнеаскъ еї че дорескъ; атѣнчї, — кънд вор сѣърпѣї одпнїоарѣ товеле рѣсештї не карпаді, — лѣсаді-ле съ сѣърпѣїаскъ пѣпъ вор плеснї діеїме де къне. Рекзпоскъторѣл, ферїчїтѣл, пѣлцзмітѣл се ва лѣнта зпа къ вої пентрѣ тошпїе, пентрѣ зп лѣбрѣ хотѣ

рѣт, пентрѣ фѣкъторѣл де віне, пентрѣ дптемеїторѣл ферїчїреї сале, пентрѣ зрзїторѣл дндестѣлѣреї сале, пентрѣ Царѣ, попорѣ, тронѣ. Еї сѣнт дптре ної шї аї пострї, прекѣт ам фост ної маї де тѣлт лор шї аї лор. Даці, даці, шї се ва дптоарче іарѣ воазъ: о тѣскрѣ плпнѣ, дндесатѣ шї къ прїсосѣ се ва тѣрпа дп сінѣл вострѣ.

Че о съ зїкѣ еѣ деспре літѣвъ? Нѣ тѣлт шї тотѣшї пз пзцінѣ. Даці Ромѣнѣлѣї літератѣра воастрѣ магіарїкъ къ карѣл, дпвѣлѣїтѣ дп чеа маї фрзтоасъ летѣтѣрѣ францоzeаскъ, азрїтѣ дппрецізр, дакъ вреді шї дп пїелеа тѣгѣрїцеї лѣї Валаам: еа пз ва потолї поѣтеле лор, пз ва тѣлцетї аптептѣрїле лор, пз ва сѣтѣра пѣдеждїле лор. Нѣдеждеа, де а къштїга не Ромѣнї прпн магіарїзаре, есте кълдітѣ не пѣснїѣ. Пжтѣчеле че латрѣ де фоаме, пз се сатѣрѣ къ зп възет де флорї. Кѣ зп дар ка ачезаста фачедї пѣмаї дерїдере, — есте вътаїе де жокѣ. Еї ор съ въ рїзѣ дп фацѣ шї ор съ въ дптоаркъ спателе. Ачезаста атѣнчї, кънд вої дп локѣ де але аскѣлта черерїле, ведї дпвїа не Ромѣнї къ літѣва воастрѣ ка въ зп дар, не карѣл потѣ прїмї саѣ ва. Іар дакъ — прекѣт сѣпъ проїектѣл — дѣпъ 10 апї аведї де гѣнд а дптревзїпца шї сілѣ шї а іптра шї дп вісерїче, — тѣкаркъ шї ачезаста пз въ ва фолосї піміка, дпсѣ ведедї че фачедї шї пз арѣпкаді, къ семедїа воастрѣ, кърѣвнї апрпншї дп паїе!

Вої семїпаді вѣнтѣ шї ведї сѣчера фѣртѣпъ. Осїа VIII., 7.

Пѣпъ ачї Домпѣл Др. Рот деспре Ромѣнї. Кѣртїчїка терѣеште а фї четїтѣ

тоатъ. О лимъ птерникъ ши птерпзъ-
тоаре, ви стил скърт ши апълат ши о жъ-
декатъ политико-практикъ, маї претъінде-
неа немеритоаре, доведескъ пентръ тален-
тъл авторълѣи. Фигуреле пѣмаї ни се нар-
преа гръмъдите, ши пе аичи пе аколо кѣте
о полилоѣие. Дар жъдеката асѣпра кърдеї
днтреї о лъсѣм алтора, из пентрѣ-къ
из неам сѣмѣї дп старе де а днсоѣи ора-
ѣи претъіндепеа кѣ але поастре въгърї
де сеамъ, чи пентрѣ-къ а венїт времеа ка
сѣ кѣпоаштеа, кѣ авем дп дестѣл де лъ-
крѣ дп каселе поастре ши грижеа пентрѣ
челе стрѣне о нѣтем лъса алтора. Ашеа
дар сѣ vedem де але поастре.

Дп време че Ромѣнїї дп прїнѣпате
се вор дпѣора де вїторѣл че D. Рот
дп пѣне дпаштеа окилор лор, пої Ромѣнїї
Арделенї дп ѣеперал пѣтем фї пѣлѣмїѣї
кѣ ачеаа че чере Дѣмнеалѣи пентрѣ пої.
Ашеа есте, пої пѣтем фї пѣлѣмїѣї ни
пѣлѣмїѣї Домпѣлѣи Рот, кѣ атѣт маї
вѣртос, кѣ кѣт шгїт, кѣ фоарте пѣѣїнї
сѣлѣт ачеїа днтре стрѣнї, карїї пе ар да
атѣта дрептате кѣтѣ пе дѣ domnia са.
Дар ам фї дорїт, ка ачеаа че чере пентрѣ
пої, сѣ о фї черѣт дп алте motive сѣѣ
дндемпѣрї, — дп алт скопѣ, спре ексем-
плѣ дп прївїѣѣ ла векїмеа Ромѣнїлор
дп Ардеал, пе каре Дѣмнеалѣи пѣ о тѣ-
гѣѣеште, — дп прївїѣѣ ла пѣтеросїта-
теа Ромѣнїлор ши пѣлѣмеа грѣѣѣїлор
орї сарѣнелор пѣѣлече че поартѣ, ши дп
зртѣ дп оменїа орї кѣпоаштїнда оменїтѣ-
ѣї ла каре а венїт веакѣл пострѣ. Дп
ачесте пѣлѣтѣрї ам фї дорїт, ка, — дп локѣ
де а пе фїлософа спре а днделеѣе кѣт
паѣїле ши вїсерїчеле, каре дп идея ѣепе-
ралѣ а оменїмеї ши а вѣршїтїїстѣлѣи сѣлѣт

тот зна, дп парте се вѣрѣмѣшескѣ, —
ка дп локѣ де ачеаста зїкѣ, сѣ пе фї фї-
лософат дп дрептѣл патѣреї деспре рѣ-
портѣл че есте днтре: „дрентѣрї“ ши
„datorїнѣе“, ши дп контра: днтре „datorїнѣе“ ши „дрентѣрї.“ Дакѣ ар фї
пѣрѣес Дѣмнеалѣи ашеа, атѣлчї п'ар фї кѣ-
зѣт дп контразїчере кѣ сїне дп-
сѣшї, дѣпъ кѣт дп адеѣѣр а кѣзѣт. Дѣ-
мнеалѣи сѣѣѣеште пе пѣвїлї магїарї, ка
че есте сѣ пе dee, сѣ пе dee де вѣпъ воїе
пѣ кѣ тѣлѣ трѣтѣрѣтоаре, адеѣѣ пѣ де
фрїкѣ, ши апої ши Дѣмнеалѣи чере пентрѣ
пої тот дп фрїка де панславїстѣ! Дѣсѣ че
е дрептѣ, контразїчереа е сѣвїѣрїкѣ ши
пїере дп софїста ачеаста: „Дадїле акѣт,
пѣпъ че пѣ вѣлѣ карпаѣїї де тоѣеле тѣ-
скѣлештї, ка сѣ из прїчеапѣ кѣ ле даѣї
кѣ тѣлѣ трѣтѣрѣтоаре. Де аичї пѣтем
днделеѣе че есте „кѣвїїнѣа“ ши „дре-
нтатеа“, пе каре ле пѣмеште дп фаво-
рѣл пострѣ: кѣчї лѣкрѣ кѣвїїнѣос ши дрептѣ
есте тот лѣкрѣл, каре кѣтрѣ скопѣл пентрѣ
каре се чере стѣ дп лїнїа кѣвенїтѣ
сѣѣ потрївїтѣ, — стѣ дп лїнїа дреапѣтѣ;
апої фїндкѣ скопѣл Дѣмнеалѣи есте кѣрат
ѣолїтїкѣ, авем тот кѣвѣлѣтѣл де а пе дп-
doi: оаре чере Дѣмнеалѣи пентрѣ пої аче-
ле доаѣ дп абстрактѣ ши дп дндемпѣрї
морале орї ва? — Дар сѣ лъсѣм асеме-
пе сѣвїѣрїтѣѣї ши сѣ пѣшїт дпаште.

Скопѣл пентрѣ каре чере аѣторѣл
атѣта вїне Ромѣнїлор есте: „ка дп стрѣї-
пѣндѣсе кѣ ачеаста Ромѣнїї де кѣтрѣ ро-
мѣнїмеа дп прїнѣпате, сѣ фїе де пїлїѣ
кредїнѣїшї днтѣрѣтескѣлѣи тронѣ дп
Вїена.“ — Мотївеле сѣѣ дндемпѣрїе Дѣ-
мнеалѣи сѣлѣт ачесте: „Кѣ Ромѣнїї Арде-
ленї, фїнд а) дѣпъ орїѣїна лор Славї, б)

de o kredință къ Славї, с) grivind ei ade-
врата лор патріе дн Цара ромѣнеаскъ,
атѣчї, кѣнд вїтоареа дмпъръдїе славїкъ
фолосїндъсе де пѣтърїле де аїчї а. шї в.
шї de simpatїе че гѣсеште шї дн стїнга
дѣлреї, дн Ромѣніа шї Молдова — ва
кѣтрѣшї ачесте прїнчїпате, — есте преа
къ пѣтїндъ, къ се вор ѣшї къ връжташї!
— Авторъ дшї ва да воїе де а зїче кѣте
чева ла тоате ачесте.

Че се атїнде де скопъла де а фаче не
Ромѣніи кредїнчїошї свїпъшї мѣпархїлї
лор, ачеста есте зп скопѣ вреднїкѣ де тоа-
тъ лабда; дар еѣ спѣшѣ шї Dămїтале шї
алтора, къ тоатъ грїжеа ачеста въ есте
де прїсосѣ. Ам дорї съ-мї арѣтадї, каре
попор, каре падіе дїн кѣте трѣскѣ свїт
пажора австрїакъ а фост маї кредїнчїоасъ
дмпърѣтескълї тронѣ декѣт Ромѣнії?
Кѣнд аѣ кѣзтат вреодатъ Ромѣнії аж-
тор-шї мѣлѣїре пѣ зїкѣ ла връжташї,
чї мѣкар ла стрїїшї? Оаре чїне зрїеа шї
дупода їнтрїе шї кѣзта мѣлѣїреа ла
връжташїї крештїїїемълї, пѣ ашеа де
мѣлт, свїт дмпѣратѣя Леополд I. ? Шї
дн че време? Атѣчї, кѣнд Ромѣніѣраѣ
днтр'о старе къ мѣлт маї де пѣлнеѣ де-
кѣт акѣм. Нічї одатъ Ромѣнії п'аѣ кѣл-
пат кредїнда кѣтрѣ дмпѣратѣл; нічї ода-
тъ п'аѣ фост вѣлѣлторї нічї де дмпѣра-
тѣл нічї де патріе. — Ноате дшї вецї а-
дѣче аміте де неферїчїтеле шї неферїчї-
тоареле днтѣмплѣрї не X. свїт дмпѣра-
тѣл Іосїв? Длсѣ Dămнеавоастрѣ шїтїдї
преа вїне, къ ачесте пѣ ераѣ дмпротїва
тронѣлї, пѣ дмпротїва касеї австрїеве;
дар нічї ераѣ норїте спре а вїнде патріа
шї а о да стрїїїлор: шїтїдї Dămнеавоа-
стрѣ вїне кѣм с'аѣ пѣсѣт ачеле трїсте

днтѣмплѣрї, не каре шї пої шї тот Ро-
мѣнїл пѣмаї къ мѣлѣїре ле поменїт.
Де свїт вѣлѣїала ачеста де некредїндъ
скоасъ не попорѣл ромѣнѣ пѣ де мѣлт
шї чел маї лїберал жѣрнал маїар. *) —
Ашеа дар пѣ есте де тревїндъ а фаче
не Ромѣніи маї кредїнчїошї тронѣлї дн-
пѣрѣтескѣ дела Вїена: кѣчї еї аѣ фост
тодѣавна фортѣ кредїнчїошї; дар есте
де тревїндъ, ка Ардеалл съ десѣлїнѣре
дїн сїне тоате ачеле пѣтерї, каре дї сѣлп
не апѣрате сѣѣ нечесарїе, ка съ ажїпгъ
ла зп маї дналт градѣ де кѣлѣрѣ. Спре
ачест скопѣ, есте де тревїндъ, ка Ромѣ-
нії, карї факѣ партеа чеа чнаї таре а дн-
попорїтеї, съ се днкрѣїїеїе шї съ довѣлп-
деаскъ о маї таре днкрѣїере кѣтрѣ
падіїле къ каре лонѣескѣ днпрезлѣ. Пѣн-
трѣ ачеста есте де дорїт, ка съ се дее Ро-
мѣнїлор ачеле, не каре ле чере Авторъ
пострѣ.

Асеме не дешерте шї фѣрѣ темей сѣлп
дндѣлѣїре сѣѣ мотивеле Авторълї. Че
се дїне а) де славона орїдїнѣ а Ромѣнїлор:
ачеста пѣ о ва пѣтѣ доведї нічї D. P o t,
нічї алдїї че сѣлп днтр'о пѣрере къ D-
мнеалї. Чел маї таре аргѣмѣнт пѣнтрѣ
а са романїтате аѣ Ромѣнії дн лїмѣв.
Тоцї, карї кѣпоскѣ лїмѣва ромѣнеаскъ маї
деапроане, вѣдѣ дн еа о лїмѣв орїдїнал-
романѣ, — о лїмѣв че кѣпрїнде дн сїне
кѣлр елементеле лїмѣвей латїне, прїн зрѣтаре
о лїмѣв, не каре попареле Дачїей днтр'о
време ашеа скѣртъ, кѣтѣ аѣ domnїт Ро-
манїї дн Дачїа, пѣ ш-аѣ пѣтѣт'о днсшї.
Мѣртѣрїескѣ длсѣ шї еѣ, къ лїмѣва ромѣ-
неаскъ, декѣнд с'аѣ днчепѣт днчеркѣрїле

*) Festi Hırlar Nr. 138 din 1842.

челе критиче аспра еї, пълъ ла чеа дін
 зрмъ дичеркаре — дзпъ амеа пърере нъ
 токмаї немеритъ — (Tentamen Criticum
 in linguam romanicam), — де атзпчї зїкъ
 шї пълъ акзм, еа п'а фост прївїтъ дін пълъ
 чел адевърат, пе каре'л аратъ еа дн-
 сашї. Къчї лїмвїстїї пострїї аъ алътврат
 пзмаї лїмба ромѡнеаскъ пе лжнъ латїна
 невоїндъсе аї аръта оріціна дін ачеаста,
 кънд токмаї дін протївъ лїмба ромѡнеас-
 къ пе аратъ елементеле лїмвеї латїне. —
 О асеменеа дичеркаре де а аръта лїмба
 ромѡнеаскъ дн вреднїчіа еї, — дзпъ към
 с'а маї фъгъдвїт дн ачесте Фої, — нъ ва
 днтързіа а ешї ла лжмїнъ.

Маї днколо, дн алт артїкъл ам фост
 маї зїсѣ, къ поаъ пе пасъ преа пзцінѣ дакъ
 сжнтем Романї, орї Дачї romanїзаці; шї
 тькаркъ скріиторїї романї зїкъ къ Дачї
 с'аъ стїнсѣ дн ресвоаїе.е къ романїї, пої
 сжнтем джгъдвїторї шї лъсѣм къ вор фї
 маї ретас Дачї пїнтре Романї. Акзм дн-
 сѣ, дзпъче шї дін оріціна поаотръ нор сѣ
 пе арзпче сїмпатїї славоане, пзмаї пзтем
 фї речї кътръ днтревърїе ачесте. Авто-
 ръл постръ се веде а фї — къ маї твдї
 алдїї — дн пърере, къ Дачїї ар фї фост
 Славї. Акзм, тькаркъ сїнгъръ лїмба ромѡ-
 неаскъ есте дн старе де а фоведї, къ
 орї карїї вор фї фост локвїторїї Дачїеї, еї
 аъ тревбїт сѣ фїе фоарте пзцінї днкът с'аъ
 пїердѣт прїнтре Романї фъръ а лъса врео
 зрмъ днсемпътоаре дн лїмба ромѡнеас-
 къ, — шї дн фїнца еї нїчї о зрмъ, —
 тотзшї пої пзмаї пзтем трече къ ведереа
 нїчї ачеа-пърере. Тоате ачеле че с'аъ адъс
 пълъ акзм пентръ славітатеа Дачїлор, сжнт
 пзмаї семзїтре (ipotезе); їар сжнт дн-
 семпатъ. а dat de зрме вїї, къ Дачїї п'аъ

фост Славї, чї зп попор де вїдъ кел-
 тїкъ саж челтїкъ. Шї къ ачесте деско-
 перїрї але сале нъ ва днтързіа сжнт дн-
 семпатъ. а ешї ла лжмїнъ дндатъ че дн
 вор ерта днтреїзърїе; їар аїчї маї де
 парте нъ се поате днтїнде, дар нїчї нъ е
 датор Домпелвї „Рот“ къ ачестъ днтїн-
 дере. —

Че се цїне b) де релецеа Ромѡ-
 нїлор: есте адевърат, къ сѣфлетескъ. е-
 лемжнт ал попоарелор маї пзцінѣ келтї-
 вате есте кредїнга релеціоасъ; націона-
 лїстъ.а чере оаре каре град де кълтеръ.
 Днсъ пої асїтъръм пе Авторъл постръ, ка
 сѣ п-аївъ нїчї дін партеа ачеаста врео грїже.
 Атжт Ромѡнїї Арделенї, кът шї чеї дін
 прїпчїнате нъ рекъноскъ авкторїтатеа сѣлї
 сїнод ръсескъ, чї авкторїтатеа патріархлвї
 дін Константінопол. Дн партеа ачеаста ле
 а велїт лор кредїнга вїсерїчеї ресърїтълвї
 дн каре се афлъ, шї орї де кжте орї вор-
 шескъ Ромѡнїї де кредїнгъ шї де капъ
 вїсерїчеї, тотдеазна гжндескъ ла гречї шї
 ла патріархл дін Константінопол; прїп
 зрмаре шї ачест елемент дн траце пе вї
 сїпре мїазъзї. —

(Ва зрма.)

КЪТРЕ ЛЪНЪ.

Че фрзтоасъ ешї тѣ лжпъ,
 Кжт де фалнїк стрълъченїї.
 Дар їнїтам нъ сѣ п'взпъ,
 Чї маї твлт о атъреїї,
 Децентжнд дърепеа п'тржнса.

А та разъ преа сенїнъ,
 Пе твдї вьзъ къ пвселетге
 Сѣфлетъ.а мїсѣ тот сѣспїнъ

Ші маї тълт съ отръведе
Не пъланд пріві ла дъса.

Ел петрече п' кінзіре,
Дитр'зи миез грозав де поанте,
Н'аре нїчї о мжнзіре,
Чи маї рѣз де реле фанте
Съ здровеце не п'четат.

Блестетъ кз реа порпире
Не чел че рѣз ла зрїт,
Къ дї дете 'н вїензіре
А фї тот непорочїт,
Къ отравъ адъпат.

Аша еѣ кз греа дърере
Н'ам че съ пъдеждесек
Дитр'ачест лок знде пиере
Мълцї дїн чеї че вїензесек,
Де рѣзл' че дї стрїенце.

Кътре тїне драгъ лѣпъ
Мъ желзесек д'астеа тоате.
Щїз къ тълт тѣ ецї маї възъ.
Шї къ о сѣм даї дрептате,
Де че окїзмї пѣд зїмвене.

Ел есте 'нтзпекат фоарте
Де лакрѣмї че а върсат,
Шї ва вѣреа пѣн' ла тоарте,
Петрѣ-къ пѣ і са дат,
Норочїре пре пѣмжѣт.

Тѣ тѣреапо стрѣлвече
Дивеселеце не тоцї,
Дитзперекзл голенце
Шї фѣ вїеле кѣт поцї,
Кътре чеї че 'н лѣте сѣлѣ.

Нѣ къта тѣ ла мїне
Петрѣ челе ченї арѣт,
Къ с' не мълдзміт де тїне
Де зп дор че ам дн піент,
Каре преа тълт мѣ'нтрїстеазъ.

Чи казгїдї де лѣкране
Въль кѣм ецї хотърѣт.

Брмжнд фѣрѣ днчстаре
Калеа че ецї порѣнїтѣ,
Д' зп мжнїт те депъртеазъ.

Мжнжере нїчї одагъ
Нѣ през къ воїз маї анеа,
Дака реаоа крѣда соартъ
Хотърѣ вїаца меа
Дн дзрерї съ о сѣжршеск.

Сѣшїат де тълте реле
Ш' адъпат къ тълт венїп,
Мъ лѣнт днзадар къ еле,
Н'ам скѣпаре, чи къ кїп,
Дн сѣшїнѣрї вїензесек.

Аї мїлѣ фрѣмоасъ лѣпъ
Де а меа непорочїре
Фїї дїн тоцї тѣ чеа маї възъ.
Шї дѣт-врео лекзіре..
Децї стѣ п'мжнѣ вр'о вѣтере..

Саѣ роагъ не възл татъ,
Череск ал пѣстрѣ пѣрїнте,
Сѣшї арѣте вреодатъ
А лѣї драгосте фїервїнте
Кътре чел че мїла дї чере.

Съ не скапе де зрїе
Шї де рѣзл че нѣ анасъ,
Вїе а са днпѣрѣцїе
Фѣрѣ 'н кїп съ не маї ласъ.
Къ къ тотѣл нѣам топїт.

Нѣмаї кътре ел пѣдежде
Авет, шї пѣлѣ трѣм
Ел съ не деа, дн прїтежде
Брацзл че пої дн дорїт,
А не скѣпа днсѣжршїт.

X. I.

Де вѣгат дн сеамъ.

Дн мїжлокзл дїспетелор, каре дн вре-
меа ачеаста сѣѣ днчїнсѣ асѣпра оріцїнеї

Ромънилор ши а дрептърлор лор, пентрѣ ачеѣа каріи поате пълъ акъм п'аѣ авт при-
меж а кѣноаде кърциле кѣте с'аѣ скрис дн
матеріа ачеаста, пої днсемпъм ачі кѣте-
на, ши

1) Istoria pентрѣ днченѣтѣл
Ромънилор дн Дакіа, днтокмѣтѣ de
Петрѣ Маіор, ешитѣ пълъ акъм дн
дѣз edigi, 1812 ши 1834, ла Бѣда.

2) Discussio descriptionis Valachorum
Transylvanorum editae patrioticis paginis.
(Vaterländische Blätter Numeris 83, 84,
85. Viennae 1841. Auctore J. G. — Pe-
sthini 1812.

3) Animadversiones in Recensionem
Historiae de origine Valachorum in Dacia.
Budae 1814.

4) Reflexiones in Responsum Domini
Recensentis Viennensis ad animadversio-
nes in recensionem Historiae de origine
Valachorum in Dacia. Pesthini 1815.

5) Contemplatio Recensionis in Vala-
chicam Anticriticam litterariis ephemer-
idibus Viennensibus Nr. 7 Februarii 1816.
divulgatae, Budae.

6) Картеа Магедо-Ромънлѣи Роза
скрисъ немцеце, ши

7) Animadversіe Domnлѣи D. B o-
жінѣа скрисе тот дн обіектѣл ачеста, пе-а-
вдндѣле токма акъм ла мѣлѣ, пѣ ле-пѣтем
днсемпна кѣ тіѣла.

8) Widerlegung der Abhandlung, wel-
che unter dem Titel vorkömmt: Erweiss,
dass die Walachen nicht römischer Ab-
kunft sind durch S. T. in Ofen 1827 und
Beweiss, dass die Walachen etc. verfasst
von E. Murgu. Ofen, 1830.

9) Скъртѣ апендѣе ла Исторіа лѣи Пе-
трѣ Маіор десѣтѣ de Теодор Аарон, ла
Бѣда, 1823.

10) Dissertatio de lingvis a latina de-
rivatis et in specie de romana in Daciis
vigenti, adaosъ ла Tentamen Criticum in
originem, derivationem et formam lingvae
romanae vulgo Valachicae, auctore A. Tre-
bonio Lauriano. Viennae, 1840.

Не плаче а крѣде, кѣткѣ се афлѣ мѣлді
днтре пої, каріи спре а се фолосі де ачестѣ
ісвоаре кѣ атѣта сѣдоаре скрисе, п'аѣ крѣ-
дат, с'аѣ пѣ вор крѣда пѣдїна келтѣлѣл
кѣ каре ачелеаш се кѣдїгѣ. Ped.

Індѣстріа Молдовеї.

Днклѣт лѣкѣиторіи Молдовеї се днгрѣ-
жеа пѣтаї де а дндестѣла челе маї неапѣ-
рате а лор невої, лѣкрареа пѣтѣнтѣлѣи,
крѣдереа вѣтелор ши експортация впор про-
дѣкте крѣде, ера де ацїнс де а цѣнѣ кѣ
цѣрїте стрѣїне зїланцѣл комерчїал. Дарѣ,
деканд дн пропѣнїреа векѣлѣи, днтре-
вїндареа манѣфантѣрлор стрѣїне с'аѣ фѣ-
кѣт тѣтѣрор трѣтелор о невое неапѣратѣ,
ши бѣ ачестѣ Царѣ, пентрѣ чел маї мѣв
лѣкрѣ манѣфантѣїт се фѣбѣ трївѣтарїе (даж-
нїкѣ) а тѣтѣрор фабрїчелор, о позїдіе стѣ-
тѣтѣоаре, несѣферїгѣ ши кѣ цїнтїреа чело-
рамаїте поноаре, пѣ ар лїпсі де аї фї вѣ-
тѣтѣтѣоаре.

Асемене днтрецїзѣрѣї аѣ пѣскѣт дї-
сертация чеа интересатѣ а Прїнципѣлї П.
Сѣдо інтїтѣлатѣ: „Деспре невоїле ін-
дѣстріоасе ши комерчїале а Молдо-
веї“ че аѣ дат чел днтѣїѣ дешент днтрѣ
анеаста. Дїсѣвлїреа індѣстріеї манѣфантѣ-
ле ши комерчїале с'аѣ кѣносѣт де атѣнѣе
кѣ есте прїнципїл вїецѣїтор а Молдовеї.
Гѣверѣл аѣ дат чеа днтѣї пїлдѣ прїн аше-

